УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум 19.јуни 2018.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију

30.мај 2018; Научно-наставно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду

Одлуком бр.162/1 од 05.06.2018. Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду образована је комисија за оцену подобности докторанта **Марине Јовић, мастера**.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. **Др Ивана Трбојевић Милошевић, ванредни професор, ужа научна област Англистика; 20.јуни 2017; Филолошки факултет Универзитета у Београду**
2. **Др Катарина Расулић, ванредни професор; ужа научна област Англистика; 20.јуни 2017; Филолошки факултет Универзитета у Београду**
3. **Др Данијела Ђорђевић, доцент; ужа научна област Стручни језик; 27.3.2018.;Пољопривредни фкултет Универзитета у Београду.**

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Марина Јовић је рођена у Сремској Митровици, дана 28.03.1983. Основну школу је завршила у мачванском селу Ноћај, а гимназију „Иво Лола Рибар“ у Сремској Митровици. Додељена јој је Вукова диплома на крају како основног тако и средњег образовања. Филолошки факултет у Београду завршила 2006. године са просечном оценом 9.52. 2006. ради у приватној школи језика „Empire“, а од септембра исте године и у О.Ш. „Слободан Бајић Паја“, у којој остаје до новембра 2008. 2007. године почиње да ради у „Митровачкој Гимназији“, у којој остаје до данас. Такође, радила је у приватној школи језика Germanica од 2008. до 2015. 2009. одбранила мастер рад на Филолошком факултету у Београду са просечном оценом 10. Рад је презентовала у виду радионице у Британском Савету у Београду 2013. Две године је хонорарно радила за Credit Agricole банку. Координатор је више домаћих пројеката (DILS инклузивно образовања; увођење и мониторинг билингвалног образовања под покровитељством Британског Савета и АП Војводине), као и међународних пројеката: Connecting Classrooms Британског Савета (међународни координатор за војвођанске гимназије 2010. – 2013.), ACES (ЕУ пројекат са 15 централно европских земаља 2012.), АФС, Интеркултура (размена ученика и одељења). 2014. и 2015. Организовала је размене са чешком и италијанском школом, а 2018. Била је професор саветник ученицима на УН конференцији за младе у Словенији. Октобра 2015. Почела је да ради за међународну онлајн компанију 51Talk на месту вишег предавача за енглески језик. Одржала је преко 4000 индивидуалних и групних онлајн часова кинеским ученицима различитих нивоа знања и потреба, укључујући пословни енглески и припреме за међународне испите попут IELTS и TOEFL. Докторске студије уписала је 2010. на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Јовић, Марина (2012): Модални глаголи у индиректним говорним чиновима молбе и захтева. Радови Филозофског факултета, бр. 14, књига 1, Пале: Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, 483 – 499. ISSN 1512-5858 M51

Јовић Марина (2014): Семантички приступи кондиционалним реченицама. Радови Филозофског факултета, бр. 16, књига 1, Пале: Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, 381 – 406. ISSN 1512-5858 M51

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат Марина Јовић, мастер, испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА
НАПОМЕНА:

За ментора је предложен/а др Ивана Трбојевић Милошевић, ванредни професор са Филолошког факултета у Београду, Катедра за англистику.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.
(2004) Модалност, суд, исказ: изражавање епистемичке модалности у енглеском и српском језику. Филолошки факултет, Београд.
(2004): "Epistemic Modality and Conditionals in English and Serbian: A Contrastive Approach", English Modality in Perspective: Genre Analysis and Contrastive Studies, Facchinetti,R. and F.Palmer (eds.), Zurich, Peter Lang, Europäischer Verlag der Wissenschaften. 191-204.
(2008) Some Contrasts in Politeness Structure of English and Serbian. PASE Papers 2008. Eds. Marek Kuznika and Bozena Rozwadowska. ISBN:978-83-7432-481-6. pp.177-184.
(2016) Поруке неизреченог: Кључеви прагматичке анализе. Филолошки факултет Београд.
(2018) Corpus Evidence for Evidentials in English And Serbian Political Interviews. Bells Vol.10. Rasulić, K. and I.Trbojević-Milošević, eds. UDC 811.111'36:811.163.41'36 https://doi.org/10.18485/bells.2018.10.7. Filološki fakultet, Beograd. pp 131-154.
Комисија сматра да др Ивана Трбојевић Милошевић испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област англистика, прагматика.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:
Назив тезе: Прагматикализација модалних глагола *could* и *would* у енглеском језику од 1800.године до данас
Комисија закључује да је радни назив тезе Прагматикализације модалних глагола could и would у енглеском језику од 1800.године до данас прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. предмета (проблема) истраживања

Опис теме: Предмет рада је опис процеса прагматикализације и анализа његових исхода: стаза прагматикализације и прагматичких маркера. У енглеском језику постоје облици који садрже модалне глаголе could и would, а код којих је кодирано семантичко значење глагола или у другом плану или у потпуности потиснуто. Овакви облици су превасходно носиоци интеракционе и социјалне функције, те се додавањем оваквог елемента исказу ублажава илокуциона снага говорног чина. Такав се процес промене у функцији и значењу облика, у овом случају глагола и глаголске фразе, означава као прагматикализација. Дакле, предмет истраживања рада је прагматикализација модалних глагола could и would, њене карактеристике, однос са другим процесима и механизмима језичке промене, те њен производ, прагматички маркери и фразе који су на путу да то постану, њихова синтаксичка, семантичка и прагматичка својства са акцентом на оним одликама које су биле најподложније променама, те их повеле путем стаза прагматикализације и довеле до повећања њихове учесталости. Прагматикализација модалних глагола је најочигледнија у индиректним говорним чиновима молбе/ захтева и оградама, те се не може сагледати изван теорије учтивости, теорије говорних чинова, модалности и индиректности. Дакле, теоријски оквир рада при проучавању дијахроније представљају: теорија заснована на употреби, теорија граматикализације, њени процеси и механизми и теорија семантичке промене. При истраживању синхронијских феномена, рад се ослања на: когнитивно-прагматичке приступе инференцији, теорију учтивости, теорију говорних чинова и модалност.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидат је приложио библиографију од 82 библиографске јединице релевантне за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

1. Aijmer, Karin (1996) *Conversational Routines in English: Convention and Creativity*. London & New York: Longman.
2. Aijmer, Karin (2013) *Understanding Pragmatic Markers: A Variational Pragmatic Approach*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

3. Andersen, Gisle (2001) *Pragmatic Markers and Sociolinguistic Variation: A Relevance-theoretic Approach to the Language of Adolescents*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
4. Антић, Дејан (2014) Језик кроз време. http://www.dml.rs/index.php/sr/tekstovi-cir/istorijska-lingvistika-cir/64-jezik-vreme-cir.
5. Bajbi, Džoun (2010) Teorija zasnovana na upotrebi i gramatikalizacija. U Vasić Vera (ured.), *Zbornik u čast Svenki Savić: Diskurs i diskursi*. Novi Sad: Filozofski fakultet.
6. Bybee, L. Joan (University of New Mexico) The Semantic Development of Past Tense Modals in English https://www.unm.edu/~jbybee/downloads/Bybee1995SemanticDevelopmentModals.pdf
7. Beijering, K. and Muriel Norde (2012) Workshop on Pragmaticalization. http://www.lel.ed.ac.uk/nrg5/Home_files/Book%20of%20abstracts%20online%20updated.pdf
8. Besga, Inchaurralde Carlos: Modals and Modality in English. Universidad de Zaragoza.http://www.miscelaneajournal.net/images/stories/articulos/vol16/inchaurralde16.pdf
9. Biber, Douglas, Stig Johansson, Geoffrey Leech, Susan Conrad, and Edward Finegan (1999) *Longman grammar of spoken and written English*. London: Longman.
10. Biber, Douglas. 2004. Modal use across registers and time. In Curzan, Anne and Kimberly Emmons (eds.). *Studies in the History of the English Language II. Unfolding Conversations.* (Topics in English Linguistics 45). Berlin and New York: Mouton de Gruyter, 189-216.
11. Brinton, Laurel J.: GURT: New Approaches to Discourse Markers. *I mean*: the rise of a pragmatic marker. https://www.google.rs/webhp?source=search_app&gws_rd=cr&ei=3mfBUqjoHsnWtAbVuIGIAg#q=GURT%3A+New+Approaches+to+Discourse+Markers+I+mean%3A+the+rise+of+a+pragmatic+marker*+Laurel+J.+Brinton
12. Brinton, Laurel J. (1996) *Pragmatic Markers in English: Grammaticalization and and Discourse Functions.* Berlin: Walter de Gruyter
13. Brinton, Laurel J (2015) Historical Discourse Analysis. In Deborah Tannenm, Heidi E. Hamilton and Deborah Schiffrin (eds.), *The Handbook of Discourse Analysis*. New Jersey: John Wiley & Sons [second edition].
14. Brown, Penelope and Stephen C.Levinson (1987): *Politeness. Some universals in language usage*. Cambridge: Cambridge University Press.
15. Bybee, Joan, Revere Perkins and William Pagliuca (1994): *The Evolution of Grammar: Tense, Aspect, and Modality in the Languages of the World*. Chicago and London: The University of Chicago Press.
16. Bybee, Joan (2009) Cognitive processes in grammaticalization. In Tomasello M. (ed.), *The New Psychology of Language: Cognitive and Functional Approaches to Language Structure*. Volume 2. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Inc. Publishers.
17. Blum-Kulka, Shoshana, Juliane House, and Gabriele Kasper (eds.). 1989a. *Cross-Cultural Pragmatics: Requests and Apologies*. *Vol. XXXI Advances in Discourse Processes*. Norwood New Jersey: Ablex.
18. Coulthard, Margaret (1985) *An Introduction to Discourse Analysis*. London : Longman.
19. Culpeper, Jonathan (2010) Historical sociopragmatics. In Andreas H. Jucker and Irma Taavitsainen (eds.), *Historical Pragmatics*, Berlin/ NewYork: Walter de Gruyter.
20. Culpeper, Jonathan and Demmen, Jane Nineteenth-century English politeness: Negative politeness, conventional indirect requests and the rise of the individual self.
21. Culpeper, Jonathan and Dawn Archer. 2008. Requests and directness in Early Modern English trial proceedings and play-texts, 1640-1760. In: Andreas H. Jucker and Irma Taavitsainen (eds.). *Speech Acts in the History of English*, Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins, 45-84.
22. Daugs, Robert (Kiel University) Modal and quasi-modal development in 19th and 20th century American English: Evidence from COHA and COCA https://www.helsinki.fi/sites/default/files/atoms/files/d2e_abstracts_online.pdf
23. Defour, Tine (2007) A Diachronic Study of the Pragmatic Markers well and now: Fundamental research into semantic development and grammaticalisation by means of a corpus study. Doctoral thesis: http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/272/289/RUG01-001272289_2010_0001_AC.pdf
24. Diewald, Gabriele (2011) Pragmaticalization (defined) as grammaticalization of discourse functions. *Linguistics* 49 (2), 365-390.
25. Erman, Britt. (2001) Pragmatic markers revisited with a focus on *you know* in adult and adolescent talk. *Journal of Pragmatics* 33, 1337-1359.
26. Fedriani, Chiara, Chiara Ghezzi & Piera Molinelli (2012) Constraining pragmaticalization: Paths of development from lexicon to discourse: http://www.lel.ed.ac.uk/nrg5/Home_files/Book%20of%20abstracts%20online%20updated.pdf
27. Frank-Job, Barbara (2005). A dynamic-interactional approach to discourse markers. In Fischer Kirsten (ed.) *Approaches to Discourse Markers*, Amsterdam: Elsevier, 395-413.
28. Fitzmaurice, Suzan (2004) Subjectivity, intersubjectivity and dthe historical construction of interlocutor stance. From stance markers to discourse markers. *Discourse Studies* 6 (4): 427 – 448.
29. Fitzmaurice, Susan (2010) Literary discourse. *Historical Pragmatics*, Berlin: Mouton de Gruyter, 679 -704.
30. Fraser Bruce (1996): *Pragmatic Markers*. Pragmatics 6:2.167 -190
31. Harder P. and Boye K. (2010): *(Inter)subjectification and Pragmaticalization in a functional theory of grammaticalization*. Universa Press, 9230 Wetteren, Belgium.
32. Huddleston, Rodney and Geoffrey K. Pullum. 2002. *The Cambridge Grammar of the English*

Language. Cambridge: Cambridge University Press.
33. Joseph D. B. (2000): *Is there such thing as „Grammaticalization?.* The Ohio State University. http://www.ling.ohio-state.edu/~bjoseph/publications/2000isth.pdf
34. Јовић, Марина (2012): Модални глаголи у индиректним говорним чиновима молбе и захтева. *Радови Филозофског факултета*, бр. 14, књига 1, Пале: Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, 483 – 499.
35. Jucker, H. Andreas and Irma Taavitsainen (2010) Trends and Developments in Historical Pragmatics. In Andreas H. Jucker and Irma Taavitsainen (eds.), *Historical Pragmatics*, Berlin/ NewYork: Walter de Gruyter.
36. Krug, G. Manfred (2000) *Emerging English Modals: A Corpus-based Study of Grammaticalization*. Berlin: Walter de Gruyter.
37. Kohnen, Thomas. 2004. 'Let mee bee so bold to request you to tell mee': Constructions with 'let me' and the history of English directives. *Journal of Historical Pragmatics* 5.1, 159-173. Kohnen, Thomas. 2007. Text types and the methodology of diachronic speech act analysis. In: Susan M. Fitzmaurice and Irma Taavitsainen (eds.). *Methods in Historical Pragmatics*. (Topics in English Linguistics 52). Berlin and New York: Mouton de Gruyter, 139-166. Kohnen, Thomas. 2008a. Linguistic politeness in Anglo-Saxon England? A study of Old English address terms. *Journal of Historical Pragmatics* 9.1, 140-158.
38. Kohnen, Thomas. 2008b. Directives in Old English.: Beyond politeness? In: Andreas H. Jucker and Irma Taavitsainen (eds.) *Speech Acts in the History of English*. Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins, 27-44.
39. Krug, G. Manfred (2001) Frequency, Iconicity, Categorization: Evidence from Emerging Modals. In Bybee L. Joan and Paul Hopper (eds.), *Frequency and the Emergence of Linguistic Structure*, Amsterdam: John Benjamins Publishing
40. Kytö, Merja (2010) Data in historical pragmatics. In Andreas H. Jucker and Irma Taavitsainen (eds.), *Historical Pragmatics*, Berlin/ NewYork: Walter de Gruyter.
41. Lakić, Igor (2010) Analiza medijskog diskursa o ratu. U Vasić Vera (ured.), *Zbornik u čast Svenki Savić: Diskurs i diskursi*. Novi Sad: Filozofski fakultet.
42. Langacker, W. Ronald (1991) *Foundations of Cognitive Grammar: Descriptive application*. vol. 2, Stanford: Stanford University Press
43. Leech, N. Geoffrey (1983) *Principles of Pragmatics*. London: Longman.
44. Leech G. N. (2003): Modality on the move: the English modal auxiliaries 1961 – 1992. Topics in English linguistics (44). Mouton de Gruyter, Berlin, pp. 223-240.
45. Leech, G., Hundt M., Mair C. and Smith N. (2009)> Change in Contemporary English. Cambridge: Cambridge University Press.
46. Leech N. G. (2011): The modals ARE declining: reply to Neil Millar's 'Modal verbs in Time: frequency changes 1923-2006, International Journal of Corpus Linguistics 14:2, 191-220'.International Journal of Corpus Linguistics 16:4.547–564.
47. Leech, N. Geoffrey (2014) *The Pragmatics of Politeness*. Oxford: Oxford University Press.
48. Levinson, C. Stephen (2000) *Presumptive Meanings: The Theory of Generalized Conversational Implicature*. Massachusetts: MIT Press.
49. Ličen, Marina (1987) *Govorni čin direktiva i njihova jezička realizacija u nemačkom i srpskohrvatskom jeziku*. Novi Sad: Radovi Instituta za strane jezike i književnost.
50. Lopez-Couso, J. Maria (2010)Subjectification and intersubjectification In Andreas H. Jucker and Irma Taavitsainen (eds.), *Historical Pragmatics*, Berlin/ NewYork: Walter de Gruyter.
51. Marti, Leyla (2000) (In)directness and politeness in Turkish requests: With special reference to Turkish-German bilingual returnees. Unpublished Ph.D. Thesis, England: Lancaster University. http://ethos.bl.uk/OrderDetails.do?uin=uk.bl.ethos.322130
52. Мишковић-Луковић, Мирјана (2013) Прагматика и прагматички приступи. *Радови Филозофског факултета*, бр. 15, књ. 1, Пале: Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, 33 – 45.
53. Murar, I. Aspects of Hedging and Modality http://cis01.central.ucv.ro/litere/activ_st/publicatii/2006-rezumate.pdf
54. Norde M. (2009) Degrammaticalization: three common controversies. University of Groningen: http://murielnorde.com/Norde_Degrammaticalization_Berlin.pdf
55. Ocampo F. Movement Towards Discourse Is Not Grammaticalization: The Evolution of *claro* from Adjective to Discourse Particle in Spoken Spanish: http://www.lingref.com/cpp/hls/9/paper1388.pdf
56. Palmer, F. R. (1979) Modality and the English Modals. London and New York: London.
57. Palmer, F.R (1986) Mood and Modality. In: Lyons J. *et al.* (2001) Semantics. Volume 2. Cambridge: Cambridge University Press.
58. Papafragou, Ana (2000): On speech-act modality. *Journal of Pragmatics*, Vol.32, pp.519-538.
59. Polovina, Vesna (1996) *Prilozi za kognitivnu lingvistiku*. Beograd: Filološki fakultet.
60. Prćić, Tvrtko (2010) Mali englesko-srpski rečnik pragmatičkih termina. U Vasić Vera (ured.), *Zbornik u čast Svenki Savić: Diskurs i diskursi*. Novi Sad: Filozofski fakultet.
61. Savić, Svenka (1993) *Diskurs analiza*. Novi Sad: Filozofski fakultet.
62. Schund, K. (2011): On form and function of politeness formulae, Slavisches Institut http://archiv.ub.uni-

heidelberg.de/volltextserver/volltexte/2011/11839/pdf/K_Schlund_Form_and_function_of_politeness_formulae.pdf
63. Searle, John R. (1975a) *Indirect Speech Acts, in Syntax and Semantics*. Vol.3: Speech Acts. University of California Berkeley: 59-82.
64. Searle, John R. (1975) 'A Taxonomy of Illocutionary Acts', in: Günderson, K. (ed.), *Language, Mind, and Knowledge*, Minneapolis, vol. 7.
65. Sweetser, E. (1990): From etymology to pragmatics. Cambridge University Press, Cambridge.
66. Sperber, D. and Wilson, D. (2005): Pragmatics. In F. Jackson & M. Smith eds. (2005). Oxford Handbook of Contemporary Philosophy. OUP: 468-501.http://www.scribd.com/doc/3866724/Dan-Sperber-Deirdre-Wilson-Pragmatics
67. Stenström, Anna-Brita, Gisle Andersen, Ingrid Kristine Hasund (2002) *Trends in Teenage Talk*. Amsterdam: John Benjamins
68. Tannen, Deborah. *Gender and Discourse*. New York: Oxford University Press, 1994.
69. Terkourafi, M. (2006): Book review: *Politeness*, J.Watts Richard (2003). *Journal of Pragmatics*, Vol. 38, p.418-428.
70. Thornburg, L. and Panther Klaus-Uwe (1998): 'A cognitive approach to inferencing in conversation', Journal of Pragmatics, vol.30: 755-769.
71. Thornburg L. and Panther, K.U. (2004). The role of conceptual metonymy in meaning construction. *Metaphoric.de* http://www.metaphorik.de/06/pantherthornburg.htm
72. Traugott, Elizabeth Closs (1989) On the Rise of Epistemic Meaning: An example of Subjectification in Semantic Change, *Language*, LIX, 31 – 55.
73. Traugott E.C. and Hopper P.J. (1993): *Grammaticalization*. Cambridge University Press, Cambridge.
74. Traugott E.C. and Dasher R.B. (2002): *Regularity in Semantic Change*. Cambridge
75. University Press, Cambridge.
76. Traugott E.C. (2004) Historical pragmatics. In Laurence R. Horn and Gregory Ward, (eds.), *Handbook of Pragmatics*. Oxford: Blackwell, 538-561.

80. Traugott E.C. (2010): Revisiting Subjectification and Intersubjectification. Pre-final draft of paper published in 2010 in Kristin Davidse, Lieven Vandelanotte, andHubert Cuyckens, eds., *Subjectification, Intersubjectification and Grammaticalization*,29-70. Berlin: De Gruyter Mouton.
81. Trbojević Milošević, I. (2004): *Modalnost, sud, iskaz – epistemička modalnost u engleskom i srpskom jeziku*. Beograd: Filološki fakultet.
82. Watts, J.R., (2003): *Politeness*. Cambridge University Press, Cambridge.

4. циљеви истраживања

Циљеви Главни циљ истраживања је квалитативно и квантитативно описивање различитих стадијума прагматикализације модалних глагола could и would. На тај начин ће комплексни однос облика и функције сваког појединачног маркера и глагола бити расветљен. Добијени подаци ће бити упоређени са досадашњим истраживањима из дате области (стазама граматикализације до којих су дошли други аутори). Фокус ће бити на следећим циљевима: 1. да се изврши квантитативно и квалитативно – на корпусу засновано – истраживање синтаксичких, семантичких и прагматичких карактеристика модалних глагола could и would, прагматичких маркера и облика који су и у процесу прагматикализације, а који су проистекли из модалних глагола could и would током њиховог појединачног историјског развоја. 2. да се на основу добијених резултата формулишу стазе промене, односно да се описане промене уклопе у постојеће или да се предложи постојање нових синтаксичких и семантичко-прагматичких стаза промене; да се упореди развој *could* и *would* и да се дубље анализирају могуће сличности (процена резултата ће узети у обзир чињеницу да маркери имају сличне пропозиционалне двојнике (*Are you willing to do*/ императив), као и питање до ког степена ове сличности омогућавају да правимо генерализације по питању сематичко-прагматичких стаза развоја); 3. да се тестира хипотеза (интер)субјективности; 4. Да се тестира тврдња да опада учесталост основних модала (Krug 2001: 310) 5. да ли прагматички маркери кодирају неки облик модалности и до које мере, као и да дијахронијски испрати промену модалних значења.

Хипотезе Хипотезе: 1. Језик се креира употребом (Barlow – Kemmer 2000; Bybee and Beckner 2010), језичка структура проистиче из употребе (Lindblom 1984; Hopper 1987). На језичку промену утичу: учесталост као кључни фактор у стварању нове категорије (Круг 2000:251), уобличавање језичких структура у контексту дискурса и прагматичка инференција која прати сваку језичку интеракцију. (Bajbi 2010: 93); 2. Развојем од сематичких ка све израженијим прагматичким функцијама руководе процеси прагматикализације и (интер)субјективизације (Traugott and Dasher, 2002; Dostie, 2004; Brinton, 2007). 3. Семантичке промене увек подразумевају следеће стазе развоја: истиносно условљен > истиносно неусловљен; садржински > садржински/ процедурални > процедурални; опсег унутар пропозиције > опсег над пропозицијом > опсег над дискурсом; несубјективан > субјективан > интерсубјективан (Traugott and Dasher 2002: 40); 4. *Can/Could you* је учтивије од *Will/Would you*, а ови изрази су постали потпуно прагматикализовани: они су постали специјализовани за функцију молби, те су у енглеском језику постали комплетно рутински начини исказивања молби. (Leech 2014: 155); 5. Прагматички маркери имају инваријантно семантичко значење (*core meaning*) које је мање или више удаљено од значења речи или конструкције из које је маркер потекао.

Дијахронијски, постоји веза између оригиналног израза и прагматичког маркера која је даља или ближа у зависности од степена остварене прагматикализације. (Mišković-Luković 2006: 12 – 13); 6. Предвиђају се две могуће стазе развоја: а) од лексичке јединице преко граматичког маркера до маркера дискурса, где прагматикализација претпоставља граматикализацију; б) од лексичке јединице до маркера дискурса директно, где прагматикализација не захтева прелазни стадијум граматикализације (Erman and Kotsinas 1993);

5. очекивани резултати

Са тачке гледишта модалности, очекивани развој модалних значења је следећи: COULD а)способност > способност да се изврши захтев (*Could you X?*); COULD б) способност > коренска могућност > дозвола > тентативност – захтев уместо тражења дозволе (*Could I X?*) WOULD в) дезидеративно значење/ жеља > понуда уместо жеље (*perhaps you'd like to, would you like to*) г) дезидеративно значење/ жеља > вољност > захтев уместо вољности (*Would you X?*) г) епистемичка могућност > тентативност/ обзирност (*if you could, if you would*) Квантитативно гледано, *could* и *would* су још увек међу 30 најучесталијих глагола, а *would* је учесталије према налазима из BNC (Круг 2000: 25). Код ових модалних глагола не долази до наглог опадања учесталости. Разлог можда лежи у чињеници да се за модале *could* и *would* у овакој употреби још увек нису појавили полу-модали као носиоци синонимног значења. Међутим, сваки од маркера има своју самосталну генезу. Тако маркер *would you mind* има највећу учесталост око 1910., након чега се јавља готово двоструко мања учесталост. Квалитативна анализа треба да расветли семантичко-прагматичка значења, посматрајући како прелазне и двосмислене случајеве, тако и оне јасне и недвосмислене. Резултати квалитативне анализе биће најочигледнији при дескрипцији вишезначности модалних глагола и маркера које образују. Оба типа анализе ће показати да нису сви облици досегли исти ниво прагматикализације. Тако је облик *could you* далеко прагматикализованији од облика *could I*, али зато заостаје за *would you be so kind* и *would you mind.* Последња два облика јесу најдаље одмакли у погледу прагматикализације, али не и учесталости. Ипак, њихова употреба је у опадању. Када су синтаксичке стазе промене у питању, предлаже се додатак следеће: упитни облик главне клаузе (2. лице једнине) > неодређена главна клауза > прагматички маркер (*could you, would you, would you like to, would you care to, would you mind, would you be good enough, would you be so kind as to*). Остали маркери се уклапају у већ постојеће стазе које Бринтонова издваја: главна клауза (1. једнине) > неодређене главне (матрикс) клаузе/ парентезе > парентетикални прагматички маркер (*I would be grateful, I would say*); адвербијална клауза > парентетикални прагматички маркер (*if you could, if you would, if I could*) (Brinton 2015: 231). Уз то постоје и варијације постојећих стаза, на које се не може применити генерализација: упитни облик главне клаузе (1. лице једнине) > неодређена главна клауза > прагматички маркер (*could I*); главна клауза (2. лице једнине) > неодређена главна (матрикс) клауза/ парентеза > парентетикални прагматички маркер (*you could*) Када је реч о хипотези (интер)субјективности, поставља се питање да ли се код упитних облика у 2. лицу једнине развија прво субјективност па онда интерсубјективност или је могуће да се међустадијум прескаче и да се одмах развија интерсубјективно значење.

6. план рада

Рад садржи следеће целине: увод, три засебна дела, закључак, библиографију и прилоге. Поред општих информација, уводни део се дели на три поглавља, која обрађују: 1. Научне области; 2. Предмет, циљ, хипотезе; 3. Метод и опис корпуса. Први део рада посвећен је теоријском оквиру, који, најуже гледано, укључује теорију семантичких промена, теорију граматикализације, теорије које се баве конструисањем значења у реалном времену, теорију учтивости, индиректност и модалност. Други део рада посвећен је модалном глаголу *could*, његовој прагматикализацији и прагматичким маркерима, од којих су најучесталији: *could(n't) you, you could(n't), could I, if you could, if I could*. Прво поглавље другог дела се бави морфосинтаксичким и семантичким особинама модалног глагола *could* и то на основу описа из традиционалних граматика (Poutsma 1926, Curme 1931, Jespersen 1961, Quirk, Greenbaum, Leech & Svartvik 1985, Alexander 1998, Pullum & Huddleston 2002) и друге лингвистичке литературе. Посебна целина је посвећена семантичким, односно модалним значењима овог глагола у савременом енглеском језику (нпр. OED; Collins Cobuild Advanced Learner's Dictionary; Palmer 1979, 2001; Plank, 1984). У наставку се укратко излаже генеза глагола, од староенглеског облика, значења и функције до средњеенглеског, што представља увод у наредно поглавље граматикализације глагола *could*. Одвојено се разматра развој значења: способност, коренска могућност и дозвола, те развој епистемичке могућности и развој хипотетичког значења. Наредно поглавље се односи на *could* у прагматичким маркерима, односно изразима процедуралног значења. Прати се семантичко значење и прагматичке функције облика: *if you could, you could(n't), could you, could I, if I could* и осталих који се или помињу у литератури или издвајају по учесталости у корпусу савременог енглеског језика BNC и COCA. Следеће поглавље се односи на методологију, односно начин прикупљања података, примењене дијагностичке тестове и обраду добијених података. Прати се и анализира учесталост прагматичких маркера са модалом *could* и упоређује са налазима из претходних студија. Затим следи дијахронијска квалитативна анализа примера. Да би се одредило значење модалног глагола, он се увек мора посматрати у окружењу. Наредно поглавље добијене податке резимира у смислу промене или десемантизације модалног значења, промене субјекта, опсега, темпоралности, последица процеса (интер)субјективности и осталих механизама прагматикализације. Даје се предлог стаза прагматикализације за дати модал и маркере. На крају се сумирају резултати и извлаче закључци.

7. методе истраживања

За претрагу корпуса британске варијанте енглеског језика коришћен је сајт *CORPUS RESOURCE DATABASE CoRD,*

који садржи велики број корпуса, поткорпуса и база података. Приступ раду се реализује комбинованом употребом историјских и савремених електронских корпуса. Да би се трагало за пореклом и развојем облика, користће се два историјска корпуса: ARCHER (A Representative Corpus of Historical English Registers) CLMET (A Corpus of Late Modern English Texts). ARCHER покрива седам периода у распону од 50 година од 1650 до 1990, те ће на основу ових периода и остали корпуси бити обрађивани (... 1800 – 1849; 1850 – 1899; 1900 – 1949 1950 – 1990). Од савремених корпуса користиће се: The British National Corpus BNC, London/Oslo/Bergen LOB и British English 2006 BE06. LOB је изабран јер прави пресек језика на средини 21. века, BNC као репрезентативни узорак савременог британског енглеског језика, док је BE06 један од најновијих корпуса, израђен са циљем укључивања у FLOB-LOB породицу корпуса.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И КАНДИДАТА:

НАПОМЕНА:

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је **кандидат Марина Јовић, мастер, подобан за израду докторске дисертације.**

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је **предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области англистичке семантике и прагматике**

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је **др Ивана Трбојевић Милошевић подобан/на за ментора предложене докторске дисертације.**

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата Марине Јовић, мастера и предложене теме докторске дисертације „Прагматикализација модалних глагола *could* и *would* у енглеском језику од 1800. године до данас“ а да се за ментора именује др Ивана Трбојевић Милошевић, ванредни професор Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ

1.

2.

3.